

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

136. An Sacerdos pro audienda confessione infirmi moribundi possit
relinquere Missam inchoatam etiam post consecrationem? Ex p. 5. tr. 3.
res. 70. p. 80.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

rota ubi necessitate urgente celebratur, & ipsa platea nauigij potest mundari, & ornari, odotiferisque rebus deijci faetorpicis, vel alius quilibet malus odor. Et quod hæc in re præcipuum est, erigi potest Altare, quod ornatur ferreis ornamentis, mappisque mundissimis, ubi Altare portatile reponatur cum suis corporalibus, & vestibus non minus pretiosis, quam quæ sunt in Ecclesiis, & sacellis. Vnde patet responsio ad rationes, quæ pro contraria sententia adducuntur.

Sup. hoc in Resol. nor. præterita prope fin. ver. Et maxime. 4. Nota tamen quod Coninck de sacram. q. 83. art. 3. dub. 1. num. 226. docet per nullum inferiorem Papa, ob quamcumque necessitatem posse alicui concedi facultatem celebrandi in nauis existente in mari, aut flumine, posse tamen hanc licentiam Papam concedere, tradit etiam Turrianus in sim. p. 2. cap. 70. dub. 1. concl. 4. Verùm Iacobus Granado ubi supra n. 6. tenet hanc licentiam posse in casu necessitatis concedere Episcopum cum cautione iam declarata, quam tamen non facile ait esse credendam, nec cuiuslibet Sacerdotis, aut nauæ iudicio committenda, cum res sit magni momenti. Necessitas autem erit, ne magna multitudo in nauigiis non audiat Sacrum in diebus Festiuis, cum ad terram descendere nequeat, aut infirmitas aliquorum, qui sine viatico discederent, si non celebraretur in mari.

5. Nota etiam ex dictis; licere etiam deferre sacram Eucharistiam in nauigiis, quia id minùs difficultatis habet, dummodo capacitas sit sufficiens, vt locus decens, & separatus illi designetur. Ita Iacobus Granado loc. cit. num. 7. Et omnia superius dicta in præsentis resolutione, dicta esse volo ex mente supradictorum Authorum, quibus adde nouissimè post hæc scripta visum Ioannem de Lugo de sacrament. Euchar. disp. 20. sect. 3. n. 80. adi illum, & non pigebit, etenim docet, vt semper solet, hanc pertractat questionem.

RESOL. CXXXVI.

An Sacerdos pro audienda confessione infirmi moribundi possit relinquere Missam inchoatam etiam post consecrationem? Ex p. 5. tr. 3. Ref. 70.

§. 1. **A**D hunc casum, qui faciliter euenire potest in villis, sic respondet Zambranus de sacram. Pœnitentiæ, cap. 4. dub. 6. n. 5. Si quis Sacerdos, quando est celebrans, petatur pro confessione alicuius pœnitentis in articulo mortis, si non sit alius potest Missam inchoatam etiam post consecrationem relinquere, seruante interim aliquo Eucharistiam, & secum deferat aliquam formam consecratam, & extremam vnctionem ad infirmum, & audita eius confessione, & data Eucharistia & extrema vnctione (remissis tamen Psalmis Pœnitentialibus ad Ecclesiam post Missam) referatur ad perficiendum Sacrum, quod si confessio fuerit ita longa, vt media hora perfici nequeat, transacta dicta media hora Sacerdos absoluat dictum moribundum, eo monito, vt post dictum Sacrum aliqua occasione eum accersat, & postea illum de nouo audiat, & absoluat. Ita Zambranus loco citato.

RESOL. CXXXVII.

An Sacerdoti non omninò cæco, si possit videre Calicem, & Hostiam, licitum sit celebrare, non obstante quod non possit legere, si memoriter sciret Missam de Requiem, vel de B. Virgine?

Et an cum supradicto Sacerdote sic celebrante assistere debeat Diaconus, vel alius Sacerdos, vt illum adiuet ad colligenda fragmenta ex Hostia supra Patenam, vel Corporale relicta?

Et an sit peccatum iusta de causa Sacrum sine libro celebrare?

Et quid, si non adsit iusta causa?

Et obiter notatur, quod in casu, quo Elector fiat cæcus, cum nihilominus cum aliis Electoribus debere admitti ad eligendum: & docetur quomodo legere debeat cæcus in prædicto casu. Ex part. 9. tract. 9. de Misc. 4. Ref. 30.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè, vt ex sapientissimo Theologo Societatis Iesv, in 3. p. 9. §. 3. art. 3. dub. 1. num. 168. ubi sic ait: Requiritur etiam liber qui legitur continet Canonem, vt communiter Doctores, ne in re tam ardua memoria hominem fallat: unde communiter docetur, eum qui audet rem diuinam sine libro facere, peccatè mortaliter: non est tamen improbabile quod censent aliqui, non esse peccatum iusta de causa sacrum sine libro celebrare, si adhibeatur scandalum, & errandi periculum. Videri potest Viquez disp. 133. cap. 3. sine, qui docet, eos qui propter debilitatem visus non possunt legere, possunt tamen sufficienter Hostiam, & Calicem videre, petantur ad celebrandum, si Missam sufficienter memoriter teneant. Videri etiam potest Suarez disp. 3. §. 1. ubi 2. concl. 1. §. Quarto requirunt. Ita Præpositus, cui valde nouissimè Pellizzarium in Man. Regul. tom. 2. art. 8. cap. 2. sect. 2. sub. sect. 1. n. 130.

2. Existimo tamen cum supradicto Sacerdote sic celebrante, assistere debere Diaconum, vel alium Sacerdotem, vt illum adiuet ad colligenda fragmenta ex hostia supra Patenam, vel Corporale relicta, si forsan dictus Sacerdos celebrans, illa non videret. Et ita Pater Cæsar del Bosco, vt docuimus, & amicissimus testatus est mihi, consultatissimo Eminentiſſimum Dominum meum Cardinalem de Lugo in quadam Congregatione facta ex ordine Petris Mutij Vitelleschi Generalis Societatis, in ordine ad cœcitatem Patris Vivaldi Ianuensis eiusdem Societatis.

3. Et idèd ego annis elapsis consului quendam Parochum, cuius oculis omnes litteræ duplicabantur, & idèd legere non poterat, potuisse celebrare quotidie, si memoriter sciret Missam de Requiem, iste tamen Parochus fragmenta Hostiæ optime videbat.

4. Notandum est hic obiter, quod in casu, quo elector fiat cæcus, cum nihilominus cum aliis Electoribus debere admitti ad eligendum, non quidem faciendo sibi scribi nomina eorum, quos intendit eligere, iniuncto scriptori iuramento de fidelitate seruanda, vt vult Castellinus de elect. cap. 5. n. 16. Sed accendendo ad aures scrutatorum, & ibique locum suffragium aperiendo, iuxta formam antiquam, de qua in cap. Quia propter, de elect. sic quippe facilius euadit periculum infidelitatis, retento etiam secreto nomine eligentis, & alioqui, ubi forma alicuius actus in totum seruari nequit, explicari debet eo meliori modo, quo potest.

RESOL. CXXXVIII.

An Sacerdos cæcus possit validè celebrare? Et aduertitur cæcus, qui sine Pontificia dispensatione consecraret, grauiter peccare.